

شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر (CSHRN)

مقاله وضعیت

برای

کنفرانس بروکسل در مورد افغانستان (اکتوبر 5-4)

حسن علی فیض

زمینه

قانون اساسی افغانستان سال 2004، بنیان قوی برای حفظ و ترویج حقوق بشر می گذارد و مکانیسم های سازمانی برای اطمینان از حفاظت از آنها را تنظیم میکند. ماده 58 قانون اساسی افغانستان کمیسیون مستقل حقوق بشر را برقرار کرد. افغانستان نیز از شرکت کنندگان هفت به نه معاهدات هسته ای بین المللی حقوق بشر بر علاوه اساسنامه روم است. افغانستان در چهارده سال گذشته تا به حال چندین دستاوردهای مجزا حقوق بشر داشته اما با امنیت در حال حاضر، تحول اقتصادی و سیاسی- تأثیر بر حقوق بشر خواهد داشت - دستاوردهای به سختی به دست آورد شکننده تر از همیشه هستند. اگر این دستاوردها تثبیت نگردد، بیم آن می رود که آنها احتمالاً بازگشت صورت بگیرد طوریکه وضعیت کلی حقوق بشر در چند جبهه رو به وخامت است.

نشانه واضح از کاهش احترام به حقوق بشر وجود دارد. سطح نگران کننده ای از موارد نقض حقوق زنان، رو به وخامت وضعیت امنیتی، تکرار مصونیت از مجازات متجاوزین، رشد فساد و اثر بخشی ضعیف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تعیین پایانی در بخشی از دولت افغانستان به احترام، حفاظت و تحقق حقوق بشر نشان می دهد. مشکلات مهم ترین حقوق بشر در افغانستان از جمله شامل از، خشونت علیه زنان، تلفات ملکی، شکنجه و بازداشت خودسرانه، سوء استفاده نیروهای امنیتی، آزادی بیان و مطبوعات و تبعیض و جابجایی داخلی می باشد.

چالش ها

افغانستان و نظام حقوق بشر سازمان ملل متحد:

بررسی دوره ای جهانی (UPR)

دولت افغانستان 377 توصیه از اول و دوم بررسی ادواری جهانی در سال 2009 و 2014 دریافت کرد. این توصیه ها تحت پوشش دامنه وسیعی از مسائل درون جمله: اصلاحات قانونی؛ قوه قضائیه؛ زنان / جنسیت؛ اطفال؛ آموزش حقوق بشر؛ سلامتی؛ فساد؛ مواد مخدر؛ تلفات ملکی؛ حمایت مالی از کمیسیون مستقل حقوق بشر؛ نهاد سازی؛ اجرای قانون (حق کار)؛ حق غذا؛ بازداشت خودسرانه و غیر قانونی، شکنجه و سایر رفتارهای بی رحمانه، غیر انسانی یا اهانت آمیز؛ آزادی رسانه ها؛ حفاظت از روزنامه نگاران؛ حفاظت از اماکن تاریخی و بناهای تاریخی. ظرفیت سازی کارمندان دولت در حقوق بشر؛ جابجاشدگان داخلی؛ استراتژی انکشاف ملی افغانستان (ANDS)؛ اهداف توسعه هزاره. پیشگیری از استخدام کودکان در نیروهای امنیتی؛ برنامه عمل صلح و آشتی؛ افراد معلول، حقوق مالکیت و اجرای معاهدات بین المللی حقوق بشر.¹

دولت افغانستان خیلی کم به طور سیستماتیک اجرای توصیه آن را در طول بررسی های قبلی خود دریافت کرده است.

¹ <http://www.upr-info.org/en?gclid=CLSzoe2oos8CFZlaGwod8aoEEA>

معاهده نهاد: دولت افغانستان هنوز به طور رسمی یک روش به هماهنگ کردن قوانین داخلی آن با معاهدات بین المللی حقوق بشر که به آن یک حزب است، را آغاز نکرده. انفعال عمدی دولت افغانستان را به رعایت چارچوب های داخلی موجود، از جمله قوانین عرفی و شریعت با معاهدات حقوق بشر، نقض اصول و حقوق مندرج در این ابزار و یا طور منفی زندگی افغان ها را تحت تاثیر قرار دارد ².

در جدول زیر وضعیت اجرای کنوانسیون که افغانستان یک از حزب آنها است را نشان می دهد:

گزارش چرخه ماتریس معاهدات حقوق بشر

ملاحظات	وضعیت گزارش	دور سر رسد	دور ارسال (2)	دور ارسال (1)	تصویب	معاهده	خبر
سر رسیده به مدت 25 سال	گزارش سوم تا پنجم از سال 1991 سر رسیده	دور 3-4-5	1991/10/25	04/02/1984	24 /04/ 1983	ICCPR	1
	گزارش دوم به چهارم در سال 2008 ارسال شده	ارسال شده در 04/04/2008		1991/07/25	24 /04/ 1983	ICESCR	2
	گزارش اولیه در جولای 2011 ارسال گردید				5 /03/2003	CEDAW	3
	در سال 2009 ارسال شده			ارسال شده در اگست 28 / 08 / 2009	17 /04/1994	CRC	4
پس از 23 سال ارسال شده	گزارش دوم به پنجم ارائه شده در 2،016	دور 2-3-4-5	ارسال نشده	1992/01/21	26/04/1987	CAT	5
سر رسیده از سال 32	دوم تا پنجم گزارش های عقب افتاده از سال 1989	گرد 2-3-5-4	ثبت نشده	1984/07/20	5 /08/1983	ICERD	6
	گزارش های اولیه از سال 2005 به سر رسیده				24 /09/ 2002	CRC / OP AC	7
	گزارش های اولیه از سال 2004 به سر رسیده				19 /10/ 2004	CRC / OP SC	8
	گزارش های اولیه از سال 2014 به سر رسیده				18/09/2012	CRPD	9

دولت افغانستان تا کنون به اندازه کافی اقدام برای اجرای پیشنهادات که از معاهده نهاد دریافت کرده را انجام نه داده. ESCR، کنوانسیون حقوق کودک (CRC) و CEDAW i.e..

² <http://www.ohchr.org/EN/Countries/AsiaRegion/Pages/AFIndex.aspx>

حاشیه راندن حقوق بشر: به نظر می رسد که قدرت استقلال حقوق بشر محتاطانه از لیست اولویت های دولت محو میشوند. چارچوب صلح و انکشاف ملی افغانستان (ANPDF 3) حقوق بشر را کم اهمیت جلوه می دهد و در حالی که حقوق بشر در بین 22 برنامه های اولویت دولت در اسناد توسعه قبلی بود. حقوق بشر سمت اندود در دستور کار توسعه پس از 2016 باقی می ماند. اگر روند های توسعه موفق نشدن و یا باعث تخلف و نقض حقوق بشرشوند، دولت به حساب برگزار خواهد شد. با این حال، دولت افغانستان با حقوق بشر اتحادیه اروپا گفتگوی در سال 2015 و گفتگوی دوم در 1 جون 2016 برگزار کرد.

قطبش قومی و تبعیض: تنش های قومی در همه جوامع چند قومی رایج است. با این حال، افزایش سیاست های قومی و یا شکست در مدیریت سیاست های قومی خطرناک است. قطبش قومی در میان نخبگان و شهروندان عواقب تلخ برای دولت وحدت ملی خواهد داشت. در یک جامعه پراکنده قومی، عناصر خودسر، برای رسیدن به اهداف شیطانی خود از سیاست های قومی استفاده خواهند کرد. شکاف ها مبتنی بر نژادی در چهارده سال گذشته بالاتر از هر زمان دیگری با تحریک بیشتر از نفرت بر اساس قومیت در رسانه های اجتماعی به نظر می رسد. NUG راباید برای نقش آن در سیاست های قومی مقصر دانست.

اگر چه، در قانون اساسی جدید افغانستان تبعیض را منع کرده است، و تصریح می کند که همه افغانها با هم برابر هستند. با این حال، تبعیض اجتماعی علیه زنان، اقلیت های قومی و مذهبی غالب در سراسر کشور موجود است. گزارش از تبعیض بر اساس نژاد، قومیت، مذهب و جنسیت وجود دارد.

صلح در هزینه های حقوق بشر: توافق و امضا صلح بین حزب اسلامی و دولت NUG نشانه ای از بی احترامی به قربانیان نقض حقوق بشر است. آقای حکمتیار رهبر حزب اسلامی متهم به بمباران بی رویه با غیر نظامیان، ترور مخالفان و روشنفکران سیاسی است. او همچنین مسئولیت برای تعدادی از حملات انتحاری که در چهارده سال گذشته کشته و بسیاری از معلول را بر عهده گرفت.

عفو و بدون پیگیری حسابدگی برای قربانیان و یا نادیده گرفتن حق قربانیان، به فرهنگ معافیت از مجازات زیاد است. دولت NUG، چه اتخاذ با یک رویکرد صلح یا رویکرد عدالت باید قربانیان و کسانی که هنوز از جنایات و کسی که تا به حال به برای گذراندن این کابوس زندگی می کنند صدای ایشان را شامل کنند. با این حال، ما حامی هر گونه روند صلح که از حقوق مردم به حساب می گیرد هستیم.

محدودیت بودجه: بودجه محدود به جامعه مدنی بر عملکرد در دفاع از حقوق بشر تحت تاثیر واقع شده.

برابری جنسیتی و خشونت علیه زنان و دختران: افت سهمیه در نمایندگی زنان در قانون جدید انتخابات،⁴ نابرابری جنسیتی در افغانستان در میان دیگر مسائل نگران کننده است. تحت نمایندگی زنان در مشارکت سیاسی در حکومت ضعیف، نابرابری و ناامنی را تضعیف کرد. خشونت علیه زنان سطح رکورد رسیده، بیشتر و به طور فزاینده وحشیانه تبدیل شده است. گزارش نشان دهنده پایدار شیوع تظاهرات مختلف خشونت علیه زنان است. با نگرانی های امنیتی و به طور کلی هراس وحشت، زنان بیشتر مورد خشونت قرار میگیرند.

قانون منع خشونت علیه زنان: تلاش برای اجرای این قانون به مراتب کمتر کاهش یافته است. همه حساب، اجرای قانون خیلی ناقص باقی مانده است. با توجه به گزارش یوناما، یک راه برای رفتن، حوادث اعمال خشونت علیه زنان 28 درصد افزایش یافته در حالی که تنها 2 درصد از حوادث گزارش شده اند بر اساس قانون منع خشونت رسیدگی شده است.⁵

شکنجه و بازداشت های خودسرانه: اتهامات گسترده از شکنجه و رفتار غیر انسانی با بازداشت شدگان توسط نیروهای امنیت ملی افغانستان وجود دارد. با توجه به گزارش یوناما در فروری سال 2015 منتشر شده که، به اندازه کافی اطلاعات قابل اعتماد و معتبر در وقوع شکنجه در بازداشتگاه نیروهای ملی امنیتی افغان وجود دارد. نظر به مصاحبه یوناما از 790 تن از بازداشت شدگان پیش از محاکمه و زندانی شدن و 278 تن در هنگام دستگیری در برخی تأسیسات

³ <http://policymof.gov.af/afghanistan-national-development-framework/>

⁴ Article 30, Election Law

⁵ http://www.ohchr.org/Documents/Countries/AF/UNAMA_Nov2011.pdf

نیروهای امنیت ملی مورد شکنجه یا بدرفتاری قرار گرفتند. در یک مصاحبه با 105 کودک بازداشت شدگان، 44 مورد شکنجه یا بدرفتاری قرار گرفتند.⁶

حفاظت از افراد ملکی در منازعات مسلحانه: درگیری های فعلی باعث مرگ هزاران نفر غیر نظامی در هر سال می شود. تلفات ملکی و خسارات جانبی به خانه ها و اموال افغان یک محیط بی اعتمادی بین مردم عادی و دولت افغانستان ایجاد کرده و نیز به شدت مشروعیت نیروهای بین المللی در چشم مردم افغانستان آسیب دیده است. گزارش اخیر یوناما اواسط سال در مورد تلفات ملکی "تعداد رکورد تلفات ملکی از شمارش در سال 2009 آغاز شد که فقط در شش ماه اول سال جاری، با 5166 غیرنظامی کشته یا معلول ضبط شده، از آنها تقریباً یک سوم کودکان بودند. مجموع رقم تلفات ملکی ثبت شده توسط سازمان ملل متحد بین 1 جنوری سال 2009 و 30 جون 2016 است که به 63,934 افزایش یافته، از جمله 22941 مرگ و میر و 40993 زخمی". با این حال، 60 درصد از تلفات ملکی به عناصر مخالف دولت نسبت و 23 درصد به نیروهای طرفدار دولت می باشد.

بازگشت پناهندگان و جابجا شدگان داخلی: ادامه درگیری و بلایای طبیعی در جابجایی داخلی منجر شده است. خشونت های مرتبط با ادامه جنگ و ناامنی باعث سطح بالایی از جابجایی های داخلی در افغانستان می شود. اکثر جابجا شدگان داخلی از اساسی ترین نیازها و حقوق خود محروم شدن حقوق آموزش و پرورش، بهداشت، غذا، آب و سرپناه برآورده نشده. هر زمستان ده ها کودک به دلیل بیماری های ناشی از آب و هوای سرد می میرند.

شرایط کار خطرناک برای کودکان: بسیاری از کودکان در شرایط کاری خطرناک مجبور به کار هستند. آنها در کوره آجر، صنعت فرشی، صنایع فلزی، معادن ذغال سنگ، کشاورزی، موتر شویی و به عنوان فروشنده در خیابان کار می کنند. هیچ ایمنی و بهداشت های استاندارد برای آنها وجود ندارد و آنها معمولاً ساعت های طولانی کار می کنند. کودکان به علت فقر شدید کار های خطرناک می کنند. کودکان مجبور به ترک مدارس قبل از موعد مقرر و یا ترکیب بار از کار با مدرسه می شوند. کودکان نیز به خشونت و سوء استفاده جنسی در معرض قرار می گیرند.⁷

آزادی بیان و مطبوعات: در حالی که رسانه ها هنوز هم به برخی از آزادی برخوردار اند، بسیاری از خبرنگاران در مورد مسائل حساس و یا جنایات خود سانسوری ها و اجتناب از نوشتن می کنند. با وجود وعده دولت در مورد حفاظت از روزنامه نگاران و آزادی رسانه ها، روزنامه نگاران به طور معمول با خشونت، ارباب و تهدید روبرو هستند.⁸ با این حال، شورشیان در بالای فهرست از تخلفات می باشند.

اصلاحات قانونی: دولت افغانستان هنوز به طور رسمی یک روش به هماهنگ کردن قوانین داخلی آن با معاهدات بین المللی حقوق بشر که به آن یک حزب است، را آغاز نکرده. دولت کنوانسیون حقوق بشر رانمی اندیشد، آن در حال حاضر به عنوان ابزار الزام آور قانونی تصویب شده و بنابراین آنها مقررات خود را به نظام حقوقی داخلی شامل نکرده اند تا آنها قابل اجرا شود.

توصیه CSHRN به دولت NUG و جامعه بین المللی:

- ظهور رویکردها مبتنی بر حقوق بشر برای توسعه، یک گام مهم به سوی توسعه عادلانه تر و پایدار بوده است. تأکید بر روش های مبتنی بر حقوق بشر برای توسعه کار در سال های اخیر وجود دارد. این تغییر جهت به افزایش رسمیت شناختن بوده که روش مبتنی به نیاز و یا ارائه خدمات ناموفق شده تا به طور گسترده فقر راکاهش دهد است. بنابراین، ما از دولت NUG خواسته ایم که به اتخاذ یک رویکرد مبتنی بر حقوق بشر برای تمامی برنامه های کاربردی، برنامه های توسعه ای از جمله، طراحی برنامه وپالیسی، اجرا، نظارت و ارزیابی است.
- این تجربه شده که طراحی پروژه و اجراء بدون مشارکت معنی دار و فراگیر، دریافت کنندگان توانمند و پایبندی به اصول پاسخگویی و شفافیت بعید است که موثر و پایدار باشد.

⁶ <http://unama.unmissions.org/key-documents-and-reports>

⁷ <https://www.hrw.org/report/2016/07/13/they-bear-all-pain/hazardous-child-labor-afghanistan>

⁸ <http://data.nai.org/af/>

- ارائه حمایت مالی برای بهره برداری کمیسیون مستقل حقوق بشر و احترام استقلال آن با اطمینان که نهاد با شرایط توافق پاریس اصل " باشد.
 - تعامل با نظام حقوق بشر سازمان ملل متحد و رویکرد "بهترین عمل، به نهاد معاهده و بررسی دوره ای جهانی:
1. گزارش بموقع اجرای تمام معاهدات که به آن حزب است به مطابق با مکانیزم گزارش دهی تعریف شده توسط هر معاهده .
 2. متعهد به 'بهترین عمل' در پیگیری و اجرای دو دوره از UPR، روش های ویژه (گزارشگر ویژه سازمان ملل در مورد خشونت علیه زنان) و توصیه های نهاد معاهده (CEDAW، CRC، ESCR) با ایجاد مکانیزم پیگیری قوی داخلی
- سازگار با تعهدات معاهده افغانستان، آغاز پروسه سیستماتیک برای ترکیب کردن احکام تمام کنوانسیون های حقوق بشر تصویب شده افغانستان ؛ به نظام حقوقی داخلی تا آنها در ارائه خاص از CEDAW، کنوانسیون حقوق کودک و CRPD قابل اجرا باشد. سریع تأیید پروتکل اختیاری کنوانسیون مبارزه با شکنجه؛
 - حصول اطمینان بابت اشخاص دارای معلولیت که از طریق سازمان های نماینده آنان در توسعه و اجرای قوانین و سیاست ها برای کمک به اجرای CRPD و دیگر فرایندهای تصمیم گیری در مورد مسائل مربوط به معلولان به طور هدفمندانه مشغول اند ؛
 - اجرای برنامه اقدام ملی در مورد زنان، صلح و امنیت (UNSCR 1325) و قانون منع خشونت علیه زنان. تلاش برای حصول اطمینان از اجرای قانون منع خشونت علیه زنان UNSCR 1325 و باید با اراده واقعی سیاسی از قانون ERAW حمایت شود.
 - در حالی مبارزه با تروریسم، دولت NUG و نیروهای بین المللی باید به حقوق بشر دوستانه و رژیم های حقوق بشر بین المللی پیوستن. تعداد فزاینده ای از نقض حقوق بشر مربوط به مبارزه با تروریسم مانند روش غیر قانونی در بازجویی از مظنونان وجود دارد. همه طرفین درگیر افغانستان باید حقوق بشر دوستانه بین المللی را احترام کنند به ویژه قانون 144 (ایالات نقض قوانین بین المللی بشردوستانه توسط احزاب برای یک درگیری مسلحانه را تشویق نمی کند. آنها باید به حد ممکن ، برای جلوگیری از نقض حقوق بشر دوستانه بین المللی نفوذ خود را اعمال کنند).
 - افزایش تلاش ها برای حفاظت از غیرنظامیان از مضرات ناشی از جنگ توسط تدوین و اجرای قوانین واضح و روشن از مشارکت و دستورات تاکتیکی و آموزش نیروهای امنیتی ملی افغان در محافظت از افراد ملکی؛
 - بررسی به شیوه ای شفاف و بموقع در تمام موارد از تلفات ملکی منسوب به نیروهای امنیت ملی افغانستان و از همه احزاب دیگر، و اطمینان از اینکه مرتکبین به دست عدالت سپرده شوند.
 - ارائه روش های مناسب برای جبران خسارت و قوف به قربانیان تلفات ملکی؛
 - ترویج حقوق کودکان با تخصیص منابع بودیجی مطابق با ماده 4 کنوانسیون حقوق کودک در ارتباط با بقاء، توسعه و حفاظت از آنها. محافظت از کودکان در ارتباط با سوء استفاده از تعارض؛ جلوگیری از کار کودکان و ازدواج کودکان و عرف و عنعنات ناپسند.
 - به طور فزاینده، مدافعان حقوق بشر در سراسر کشور در حال تلاش برای افشای نقض حقوق بشر که در معرض خطر تهدیدات آسیب پذیر ، ارباب و خشونت از هر دو دولت و شورشیان هستند. این سرکوب از طریق کشتار هدف، بازداشت خودسرانه، خشونت و ارباب آشکار می شود. افغانستان باید برای حفاظت از جامعه منابع انسانی و به ویژه جامعه توسعه منابع انسانی زنان ، که به دو انگ است سعی بیشتر کند.